

Ricard Biel

La doble mort

A cabo de fer quaranta anys, i aquest fet importa un rave al lector, perquè per començar m'importa un rave a mi mateix, el mateix rave que el de les fulles que m'hi he de posar perquè de res no serveix capficar-s'hi. Tinc aquesta edat i punt. És inútil alegrar-se'n ni fer-se mala sang. És un fet implacable i que seria irreversible si no fos perquè l'única manera de deixar de tenir-ne quaranta serà tenir-ne quaranta-un. En fi. Que sigui l'edat, que sigui la vellesa el que em faci caure per no aixecar-me més. Terrible aspiració, oi? Bé, doncs convé recordar que, a excepció dels suïcides, aquesta és l'aspiració de tot mortal.

A partir de certa edat em vaig començar a preguntar per què se celebren els aniversaris. Fins aleshores no hi havia espai per a preguntes, tot es reduïa a la fal·lera de rebre regals. Després vaig continuar esperant els regals, però amb la pregunta fent-me ballar el cap. Tot i que ja no va ser el mateix, vaig passar d'una innocència a l'altra. Una nova innocència perquè ningú no sap per què se celebren els aniversaris, i quan ho preguntes et miren com si fossis marcià. Per això no cal dir que de petit no vaig fer mai la pregunta el dia del meu aniversari: no era tan burro d'ariscar-me que em retiressin els regals.

El juny va ser l'aniversari dels vint anys de la mort de Manuel de Pedrolo, i deu ser perquè les institucions oficials es fan la mateixa pregunta que jo, que han silenciats aquest fet. I encara amb més motiu, suposo, perquè si ja és incomprendible que una persona viva celebri el seu aniversari, encara deuen trobar que ho és més celebrar que va morir la persona en qüestió —perquè és lleig celebrar la mort d'algú, i per solidaritat, atès que la persona no està en condicions de celebrar res. Com més es pot justificar si no el silenci cap a l'autor? Podria ser que no se n'hagi dit ni gall ni gallina perquè les institucions no saben qui va ser Pedrolo malgrat la ingent obra que va deixar; o bé que sí que sàpiguen qui va ser però no n'han llegit mai res i els fa vergonya reconèixer-ho; o bé que saben qui és, el van llegir i no el van entendre i el silenci per què els costa reconèixer-ho; o bé el silenci perquè el van entendre massa bé i no interessa recordar-lo. Potser és això, sí. En fi, jo només sé que aquest escriptor enorme que en qualsevol país normal del món tindria un monument a cada poble, aquí, sent català, amb prou feines se sap que va ser l'autor del *Mecanoscrit del segon origen*, una novel·la menor que va escriure pensant en el públic adult, però que natural-

ment va ser malinterpretada i associada a l'acte com una novel·la juvenil, ideal com a lectura obligatòria als instituts catalans. I tant se val que, per exemple, el seu conte *El regressiu*, inclòs al recull *Trajecte final*, sigui molt superior al conte del gran Scott Fitzgerald *El curios cas d'en Benjamin Button*. Tan se val perquè això ho sabem quatre, i si sempre ha estat així per què hauríem de faltar ara al respecte al difunt remouent les coses, oi?

Sovint es diu que aquest país té per costum aplicar allò del nostre mal no vol soroll. I és clar, això vol dir amagar la merda i, entre la merda, espurnes de sabó com ara Pedrolo, un sabó que ens convindria, i molt.

Amagar la merda en comptes de netejar-la vol dir ser brut, i a més de collons, perquè en el cas català no es tracta de negligència, sinó de voluntat expressa. Ah, però resulta que aquesta obvietat no només passa per alt, sinó que a sobre a la nostra manca d'higiene l'anomenem seny, cosa que, com es veu, a més de bruts ens convertiria en cíncics si no fos perquè ens converteix en imbècils. I el problema és quan intento suavitzar aquests qualificatius per no ser massa sever amb el nostre país, i m'adono que l'únic que se m'acut és la paraula "covards". Els catalans som covards, em dic, i penso que l'única manera de superar aquesta covardia d'una vegada és tenint un Estat propi que ens elevi l'autoestima exactament al mateix nivell que els països normals del món, és a dir, aquells que no endebades disposen del seu Estat propi, aquelles nacions que, sent madures, no accepten tuteles ni pluges daurades constitucionals del veí. Desitjable, natural i higiènic. Però tenim un problema de cercle viciós, i és que sense coratge no s'aconsegueix un Estat. Aleshores, com trencarem aquest cercle? Doncs amb l'aigua al coll i la merda ingent emergint per acumulació de sota la catifa, inundant la nostra presó. Però ja serà massa tard. Penós.

Comprenc que, havent llegit l'anterior paràgraf, hi haurà algun lector que es preguntarà què coi té a veure el silenciament de Pedrolo amb el fet de tenir o no un Estat. A aquest lector, sentint-ho molt i sense ànim d'ofendre'l, li diré que, en el seu cas, a aquestes altures de la història no puc saber si és covard, però no puc dubtar que és imbècil. I és que si Manuel de Pedrolo avui no existeix no és només perquè va morir fa vint anys, sinó perquè era ciutadà d'una nació dependent, o sigui malalta, que va cometre el dubtós pecat de denunciar insubornablement aquesta malaltia.

—
—
**Si Manuel de
Pedrolo avui no
existeix no és només
perquè va morir
fa vint anys, sinó
perquè era
ciutadà d'una
nació dependent,
o sigui malalta,
que va cometre
el dubtós pecat
de denunciar
insubornablement
aquesta malaltia**